

SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN

Handläggare:

Ulrika Palmblad-Wennergren
Chef, PR- och Besöksnärning

REMISSVAR

1 (3)

Datum

2021-04-30

Dnr

SK2021-37/1.4.3

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till Naturmiljöenheten

m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Skärgårdsstiftelsen har tagit del av utredningen om översyn av strandskyddet. Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd– (SOU2020:78) och vill framföra följande synpunkter:

Skärgårdsstiftelsen är Stockholms läns tredje största markägare med uppdraget att tillgängliggöra våra områden i Stockholms skärgård för rekreation och turism. Uppdraget sammanfattat i våra stadgar i ändamålsparagrafen enligt följande:

§ 2

Stiftelsens ändamål är att med donerade och förvärvade fastigheter som grund verka för att bevara Stockholms skärgårds egenart, naturvärden och landskapsbild och samtidigt *främja utvecklingen av friluftsliv, kultur, rekreation och turism* med beaktande av den bofasta befolkningens intressen.

Våra områden och anläggningar ligger i Stockholms skärgårds unika naturmiljö där förutsättningarna för att bedriva verksamhet är desamma som i glesbygd. Kostnader för arbete och transporter ute på öarna är långt högre än på land vilket ger förutsättningar liknande norra Sveriges inland. Dock ligger vår mark, vatten och byggnader i ett storstadsnära område med högt exploateringsstryck vilket gör att vi kommer att bli särskilt drabbade om restriktioner för strandnära utveckling innebär ytterligare begränsningar.

Instiftandet av Skärgårdsstiftelsen (ursprungligen 1959) kom i en tid där det redan då ansågs vara ett ökat exploateringsstryck i Stockholms skärgård. Genom instiftandet säkerställde framsynta politiker och tjänstemän att värna mark och vattenområden för rekreation, båtliv och turism. Detta för att inte bara några få privilegierade, utan för att alla, oavsett storlek på plånbok skulle kunna få tillgång till och njuta av Stockholms skärgård.

SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN

Handläggare:

Ulrika Palmblad-Wennergren
Chef, PR- och Besöksnäring

Detta syfte och ändamål rymmer också väl med några av grundtankarna bakom strandskyddet. –
Att se till att allmänheten får tillgång till stränder och kust.

I det förslag som nu ligger kring att kommunerna kan landsbygdsklassa områden för utveckling ser Skärgårdsstiftelsen att kommunerna kommer att få mycket svårt att driva igenom det för våra områden.

Alla våra områden ligger i eller nära ett storstadsnära område med ett högt exploateringsstryck, vilket kan innebära att vi får ytterligare utmaningar i att utveckla våra områden för friluftsliv, turism, rekreation och båtliv.

Våra områden är redan skyddade genom att de är naturreservat, vilket i sig kan vara en begränsning när det gäller att bygga ut för service till våra fler än 2 miljoner besökare varje år. Genom att lägga ytterligare begränsningar för utveckling i områden med redan högt exploateringsstryck ser Skärgårdsstiftelsen en fara i att vi inte kan utveckla våra områden för att ta emot det stora besöksstryck som finns på naturreservat i framför allt storstadsnära områden. Regeringen bör utreda möjligheterna till att utvidga de areella näringarna till att också omfatta besöksnäring i syfte att också den näringsverksamheten ska omfattas av undantagen från strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken. Omsättningskravet för areella näringar behöver förändras.

Skärgårdsstiftelsen skulle i stället vilja se en differentiering i regelverket som är kopplat till syftet med mark- och vattenområden. Vi kan se att det då skulle bli enklare att nå flera av de mål och direktiv som finns stipulerade i utredningen.

Exempelvis:

Den ökade differentieringen: Skärgårdsstiftelsens områden vill möjliggöra för fler att vistas i strandnära miljöer. Genom att ge möjlighet för kommunerna att landsbygdsklassa och utveckla de besöksområden som vi och andra markägare med samma uppdrag förfogar över går det att få till en differentiering även i områden med omliggande högt exploateringsstryck.

Enkelheten: Utredningen vill ge förutsättningar för näringsverksamhet, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringsstryck.

– Alla våra områden och anläggningar ligger i områden med utpekat högt exploateringsstryck, men med mycket dåliga och ojämna förutsättningar för att utveckla just de näringar som nämns. Näringar som blir allt viktigare för att kunna ta emot ett stort och ökande besöksstryck på ett hållbart vis. Ökas strandskyddet och försvåras förutsättningarna för utvecklingen av dessa näringar på våra områden skapas en paradox. Ett ökat strandskydd på dessa områden kommer då att leda till att färre kan ta få tillgång till miljöerna och att förutsättningarna för att tillhandahålla utveckling av infrastruktur för att underlätta för ovan nämnda näringar ytterligare försvåras.

SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN

Handläggare:

Ulrika Palmblad-Wennergren

Chef, PR- och Besöksnärning

Utredningen pekar också på att det **lokala inflytandet** ska öka.

– Vi föreslår därför att det blir möjligt för kommunerna att landsbygdklassa även delar av områden som ligger i områden med *högt* exploateringsstryck. Detta för att säkerställa att områden som syftar till att ge möjligheter för fler att få tillgång till kust och skärgård ska kunna uppfylla just det syftet. Vi ser att det allra bästa sättet att ge förutsättningar för just detta är genom att utveckla områden med hänsyn taget till lokal variation och lokala förutsättningar. Det görs bäst genom samverkan mellan markägare, kommun, länsstyrelse och lokala aktörer.

Vi vill slutligen poängtera att klimatförändringarna måste tas i beaktan.

Som omfattande markägare välkomnar vi förslaget om dispens ska kunna meddelas för åtgärder som syftar till att skydda miljön, människors liv och hälsa samt egendom genom att samhället anpassas till de konsekvenser som ett förändrat klimat kan medföra.

Med vänlig hälsning

Anna Waxin

VD